

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 5, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 31

Penktadienis, Rugpjūčio (August) 12, 1960, Toronto, Ontario

M E T A I XXIX

Sienu plovėjėliai valandėlę pailsi prie sienu pakranto sunkvežimio (Silutės rajonas, Sakučių tarybinis ūkis).

Kuba Nacionalizuoja Du Trečdalius Jungtinių Amerikos Valstijų Turto

HAVANA. — Kubos vyriausybė su Fidelio Kastro priešakyje nacionalizuoja Jungtinių Amerikos Valstijų turto Kuboje už \$750,000,000. Tas sudaro daugiau negu du trečdalius amerikiečių turto Kuboje. Faktiniai, tai arčiau trijų ketvirtadalių. Tai Kubos atsakymas Jungtinėms Valstijoms, kurios nutarė sumažinti cukraus importą iš Kubos.

Apie tai prancėzė Fidelio

Pelnai Auga, Bet Dar Vis Neužtenka

NEW YORK. — First National City Bank of New York savo laiške įspėja, kad kapitalistai turi gauti gerą pelną, jeigu norima, kad bus augtų. O bus augtų, kaip matyti, ir taip auga gerai.

Pavyzdžiui, korporacijos su \$1,000,000,000 per praėjusius 10 metų smarkiai pašoko. 1945 metais buvo 12 tokių korporacijų, o dabar jau yra 27.

Smarkiai iškilę ir į bilijoninių korporacijų klubą naujai įsirašė tos korporacijos, kurios gamina ginkluotoms jėgoms sviedinius ir kitokias karines priemones. Tuo tarpu nupuolę gelžkelių ir maisto kompanijos.

Kastro brolis Raulas Kastro, kalbėdamas Lotynų Amerikos jaunimo sąskrydyje čionai, kuriame dalyvavo 50,000 jaunimo.

Nacionalizacija paliečia sekančias JAV korporacijas: Cuban Electric Co., Cuban Telephone Co., Esso, Texaco ir Sinclair aliejaus kompanijas ir 36 amerikiečiams priklausančias cukraus įmones. Amerikiečių rankose palieką turto dar už \$250,000,000.

Kastro sakė, kad amerikiečiams bus atmokėta per 50 metų bonais, kurie neš 2 procentus palūkanų. Pinigai atmokėjimui amerikiečiams bus sukelti parduodant cukrų Amerikai. Jeigu amerikiečiai pirsks daugiau, negu 3,000,000 tonų cukraus per metus, tai Kuba skirs ketvirtadalį gautų pinigų už perveščių (virš 3,000,000 tonų) dėl atmokėjimo amerikiečiams už nacionalizuotą turto. Tokiu būdu, juo daugiau amerikiečiai pirsks cukraus Kuboje, tuo greičiau bus jiems atmokėta.

Raulas Kastro, atsakydamas primetimams, būk Kuba per daug kooperuoja su Tarybų Sąjunga ir Kinija, pareiškė, kad Kuba stovi už palaikymą draugiškų santykių su visomis šalimis. Kuba esanti patenkinta, kad ji ga-

li gauti paramos iš Tarybų Sąjungos.

Jis taipgi išskėlė višun, kad JAV diplomatai Kuboje buvo nacių simpatikai. Jų namuose buvę rasta nacių vėliava ir Hitlerio ir Georinogo paveiksai. Po Hitlerio parveikslu paties Hitlerio parašas, padėtas 1936 metais. Amerikiečiai teisinasi, būk tai trofėjos, gautos karo metu.

Šaukia Pasaulį Prieš A Bombas

HIROSIMA. — Šio miesto žmonės, minėdami 15 metų sukaktį nuo A bombos uumetimo ant šio miesto, priėmė atsisaukimą į viso pasaulio žmones.

Savo atsisaukime Hirošimos žmonės sako, kad atominiame kare nebūtų laimėtojų.

„Mes esame įsitikinę, kad mūsų pareiga įkurti naują pasaulį, kuriame žmonės galėtų gyventi kartu, o nukliniai ginklai būtų visai panaikinti ir karai pasmerkti“, sako hirošimiečiai atsisaukime.

Paminėjimai buvo ir Tokijo ir kituose miestuose. Tokijo mieste minėjime dalyvavo ir karalaitis Akihito, val-

Kita Kongo Provincija Kalba Apie Autonomiją

LEOPOLDVILLE. — Kongo atsiranda daugiau vidujinių bėdų. Šiomis dienomis kita provincija prabilo apie autonomiją.

Žemutinio Kongo partija Abako per savo lyderį pareiškė, kad Kongas turi sudaryti palaidą konfederaciją. Šiai partijai priklauso dabartinis prezidentas J. Kasubu, kurs yra premjero Lumumba oponentas politikoje.

Žemutinjame Konge gyvena 2,000,000 gyventojų. Leopoldvillė randasi šioj provincijoj.

Katanga provincija, turtingiausia visame Konge, neleidžia Jungtinių Tautų kariams išeiti iš orlaivio, kada priešakinis būrys buvo atskridęs į provincijos sostinę. Jie turėjo sugrįžti atgal. Katanga nori visiškai atsiskirti nuo Kongo. JT sekretorius Hammarskjoldas turėjo skubintis į New Yorką, kur jis tarsis su JT saugumo taryba, ką toliau daryti.

Svečiai Sugrįžo Iš Tarybų Lietuvos

TORONTO. — Praėjusį šeštadienį pasiekė Torontą A. Rušėnienė, S. Karvelis, E. Byrienė ir A. Maldeikienė, kurie svečiavosi Tarybų Lietuvoj. Penktadienį jie ir montrealiečiai pasiekė Montrealą orlaiviu. Negrįžo tik tai J. Švirplienė, kuri užsuko į Šveicariją pas savo dukterį ir ženą.

Kiek galima spėti iš jų pasakojimų, vizitu jie patenkinti. Pasimatę ir pabaliavoję su giminėmis, aplankę eilę Lietuvos vietų, matę dainų šventės apeigas, pabuvoję Maskvoje.

Jie, be abejonės, parašys apie savo įspūdžius, kurie bus patalpinti Liaudies Balse.

džios ir partijų atstovai.

Visi reiškia troškimą, kad tokios tragedijos nebūtų pakartotos.

Stebėtojai reiškia mintį, kad visų nelaimių Konge priežastimi yra belgų kariuomenė, kuri nesiskubina apšleisti kraštą. Priešingai, ji nori būti kuo ilgiau. O Katangoj ji matyti nori pasiilkti visai.

Kongas pasiuntė į New Yorką plačią delegaciją, kurią, be Kongo JT atstovo, įeina eilė ministrų. Jie perstatys JT saugumo tarybą savo poziciją.

Nekurios saugumo tarybos narės paruošė rezoliuciją, kurioje išreiškiama, kad 12,000 JT kariuomenės visai nesikiš į vidujinius Kongo reikalus. Tuo norima įtikinti Katangos premjerą, kad jam nėra reikalo pastoti kelis JT kariuomenės įėjimus į provinciją.

Jungtinės Tautos vyriausiu uždaviniu stotasi palaikymą tvarkos, kad euroniečiai nebūtų terorizuojami ir žudomi. JT rezoliucija taigi sako, kad belgai turi ištraukti savo kariuomenę kaip galint greičiau. Išeitų, kad JT kariuomenė turi žinoti, kad belgai įvykdytų JT nutarimą.

Pravda Kritikuoja JT Sekretorių

MASKVA. — Pravda kritikuoja Jungtinių Tautų sekretorių Hammarskjoldą už nusileidimą belgams.

Ji sako, kad jo atsakymas pasiūsti JT kariuomenę į Katangos provinciją davė progą belgams palaikyti savo kariuomenę Katangoj.

Pravda sako, kad JAV ir Atlanto pakto sąjungininkės pritaria belgų pasilikimui Katangoj, kad provincija būtų atskirta nuo Kongo.

Kongo žmonės esą nusivyle Jungtinėmis Tautomis.

Vienas Kongo laikraštis sako, kad Kongo bus priverstas kreiptis pagalbos į simpatiškas šalis, jeigu JT nieko nedarys belgams ir maistinėms suvaldyti.

OTTAWA. — Premjeras Diefenbakeris kaltina liberalus, būk jie laukia krizio.

Iš Kanados Gyvenimo

Kanada siunčia į Kongą 500 kariuomenės. Vyriausia kanadiečių rolė bus aptarnavimas transportacijos oru. Kanadiečiai vadovaus visai Jungtinių Tautų orinei transportacijai, kurioje dirbs 75 lakūnai iš įvairių šalių.

Konge bus dešimtys tūkstančių Jungtinių Tautų kariuomenės, tad jų aptarnavimas pareikalaus nemažai reikmenų.

Toronte sustreikavo keli tūkstančiai statybos darbininkų, kurių daugumą sudaro ateiviai, vyriausiai italai.

Prie namų ir apartamentų statybos dirba apie 4,000 darbininkų. Apie 3,000 įsirašė į uniiją.

Mitinguose buvo iškelta viršūnė, kad šie darbininkai labai išnaudojami. Dažnai būna atsitikimų, kad darbininkai negali iškeisti gaunamus čekius, nes kontraktoriai išduoda čekius neturėdami užtektinai bankuose pinigų.

Dominion Bridge Co. Ltd. darbininkai Toronte nubalsavo eiti į streiką, jeigu iki rugpjūčio 15 nebus pasirašyta sutartis.

Toronte šios kompanijos įmonėse dirba apie 400 darbininkų.

Kompanija turi įmones kituose miestuose. Viso samdo apie 4,000 darbininkų.

Pagal sutartį, kuri užsibaigė balandžio 15 dieną, pa-

matinė alga Toronto įmonėse buvo \$1.65 į valandą.

Žaibas yra didelis miškų priešas. Pavyzdžiui, Britų Kolumbijoje žaibas uždegė mišką net 58 vietose. O kiek tokių gaisrų iššaukia visos Kanadoje per visą vasarą?

Britų Kolumbijoj gaisrus miškuose kovoja 2,850 žmonių, 157 buldozeriai, devyni orlaiviai, vienas 2,000 galionų vandens bomberis. Viso provincijos miškuose siaučia 185 gaisrai.

Medžiotojai musų Ontarijos provincijoje pernai išleido \$4,000,000. Jie bendrai nušovė 8,925 musus. Reiškia, vieno muso nušovimas atsiėjo apie \$455.

Musų medžiojime praėjusiais metais dalyvavo 29,780 medžiotojų. Tik 2,362 nebuvo vietiniai.

Provinciniai rinkimai Britų Kolumbijoj įvyks rugsėjo 12 dieną.

Dabar provincijai seimelį sudaro 38 socialkreditoriai, 10 CCF, 12 liberalų ir vienas darbininkų. Viena vieta tuščia.

Socialkreditoriai užvaldė provinciją 1952 metais.

Windsore įvyko nemažos riaušės taip vadinam "rock 'n' roll" koncerte, kuriame dalyvavo apie 5,000 jaunimo.

Vienas dalyvis buvo sunkiai sužeistas peiliu. Jo už-

puolikas kaltinamas pasikėsime nužudyti.

Atrodo, kad buvo jaunimo šaukų susirėmimas. Tokios jaunimo šaukos egzistuoja beveik kiekviename didesniame mieste Kanadoje.

Vyriausybės šalininkai atmetė pasiūlymą, kad į teisiųjų būtų įtrauktas punktas, garantuojąs kanadiečiams teisę į darbą.

Girdi, tą teisę garantuojanti Jungtinių Tautų čarta.

Tikroji priežastis atmetimo buvo ta, kad šioj santvarkoj neįmanoma įvykdyti gyveniman tokią garantiją.

Siaurės Amerikos Orinio Apsigynimo Komanda skelbia, kad bus manevrai Kanadoje rugsėjo 10 dieną.

Įsakymas duodamas visiems komerciniams orlaiviams nesirodyti ore nuo 2 valandos ryto iki 8 valandos ryto.

Kanadietis

KLLD Narių Žiniai

Gausiai parėmė

KLLD Toronto kuopos finansų sekretorius T. Rimdžius vėl pridavė eilės narių mokesčius už šiuos metus. Daugelis šios kuopos narių, užsimokėdami narius mokesčius, paaukojo ir į apšviestos fondą. Aukojo sekančiai:

K. Baltuška ir A. Maigis, po \$2.83; A. Kavaliauskas, \$1.85; M. Simonienė, \$1.00; A. Galinaitis, Z. Jakavičienė, J. Kiškūnas, J. Žulys ir P. Daugėla, po 85 centus; A. Karosas, 50 centų; G. Račys ir F. Stukas, po 45 centus; A. Juozaitis, 25 centus.

Montrealo kuopos sekretorius L. Kisielis taipgi atsiuntė pluoštą narių mokesčių, kurių tarpe ir \$2.00 aukų nuo J. Sinkevičiaus. Ačiū visiems už aukas.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Aklų ir Akinių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Dar yra nemokėjusių

Didžiama narių jau pasimokėjo duokles, bet dar yra nemokėjusių. Tie draugai ir daugės prašomi nieko nelaukiant užsimokėti.

K. Kilikevičius, mūsų organizacijos pirmininkas, grįžęs iš Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos suvažiavimo, pasakojo, kad šiemet jie ruošiasi duoti nariams labai įdomią knygą. Tą pačią knygą gaus ir mūsų nariai. Kurie būsime neužsimokėję, aišku, negalėsime gauti tos knygos.

J. Yla

KLLD CK sekretorius

Keistas Tikėjimas, Bet Pagal Bibliją

N. Aukštuolis

Neseniai Toronte buvo taip vadinamų jehovininkų suvažiavimas. Buvo keli dešimtys tūkstančių šios sekotos pasekėjų. Kas gi tie jehovininkai yra?

Jehovininkai arba Jehovos lūdininkai yra nesena religija. Ją įsteigė 1872 metais Charles Taze Russell, amerikietis, biblijos mokytojas. Sekta iki šiol pasiekė 1,000,000 pasekėjų šiame kontinente.

Visas jehovininkų tikėjimas remiasi biblija. Jie tiki, kad Kristus mirė ne ant kry-

žiaus, o ant stulpo. Jie tiki, kad tik 144,000 tikinčiųjų pateks į dangų, bet jie gimsią vėl kaip dvasiniai dievo sūnūs. Šetonas esąs nematomas pasaulio valdytojas. Jie netiki į kunigystę.

Labiausiai jehovininkai nekenčiami už tai, kad jie netiki į šventą trejybę, į sielos nemirtingumą. Jie dar skiriasi nuo kitų tuo, kad nesutinka su kraujo perliejimu. Jie atsisako salutuoti valstybės vėliavas. Na, prie to, jie mano, kad šio pasaulio pabaiga yra visai arti.

Visa tai jie remia biblija. Ant kiekvieno punkto jie tuoj cituoja bibliją. Išėina, kad biblijoj galima susirasti visko, ko tik visokiems religininkams reikalinga.

Kalbant apie pasaulio pabaigą, jie buvo paskelbę jau kelias datas. Kiti, fanatiškesni, buvo taip įsitikinę savo vadų pranašystėmis, kad net savo nuosavybę buvo likvidavę ir pasirošę pasaulio "pabaigai". Bet nieko neįvyko. Taip atsitiko kelis sykus.

Lyderiai aiškina, kad vistiek tas laikas netoli. Panašiai, kaip ir dipukų lyderiai, kurie sako, kad karas kada nors įvyks ir jų dvarus išvaduos.

Labai keista, kad šiais laikais vistiek atsiranda žmonių, kurie seka paskui jehovininkų lyderius ir gana fanatiškai.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis.

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2199

Toronto

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. SIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuvą. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

TARYBŲ LIETUVOJ

Mirė Jablonskis

VILNIUS. — Vilniuje po sunkios ligos mirė Lietuvos Mokslų Akademijos akademikas, Vilniaus universiteto profesorius Konstantinas Jablonskis.

Velionis gimė 1892 metais. K. Jablonskis kaip mokslininko žinios ir patyrimas plačiausią dirvą rado tarybinės santvarkos metais. Jis buvo redaktorius ir bendraautorius visų stambesnių Lietuvos Mokslų Akademijos istorijos institutų leidinių. Paskutinis žymus jo darbas buvo "Lietuvos valstiečių ir miestelėnų ginčai su Diara valdytojais".

1956 metais K. Jablonskis buvo išrinktas Lietuvos Mokslų Akademijos akademiku. 1959 metais Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas jam suteikė nusipelnusio mokslo veikėjo vardą.

K. Jablonskis asmenyje Tarybų Lietuvos aukšto mokslo įstaigų darbuotojai ir studentai neteko įžymaus mokslininko ir nuoširdaus draugo.

Mechanizuojama Odos-Avalynės Gamyba

Vilniaus Eidukevičiaus vardo odos-avalynės kombinato kolektyvas baigia mechanizuoti visas operacijas. Darbo našumas apdorojant odas padidėjo 30 procentų. Netrukus į rikiuotę stos naujas, erdvus štampavimo cechai. Jame veiks dvi konvejerių linijos.

Visos operacijos bus pilnai mechanizuotos ir statomame kombinato kietos odos fabrike. Čia veiks tiltinis kranas, kuriuo oda bus pakraunama į barkasus. Tai atpalaiduos dešimčių darbininkų rankų darbą.

Augimo Kelias

Ar galėjo per dvidešimt metų kas nors pagalvoti, kad Lietuvoje gaminami dviračiai bus eksportuojami į daugelį pasaulio šalių. Šiandien Šiaulių dviračių gamyklos išleidžiami "Ereliukai" ir "Kregždutės" rieda žemaitijos kalneliais, Ukrainos lygumomis, Kazachstano stepėmis. Jie raižo Buenos Aires, Tokio, Milano gatves...

Įmonė toliau auga, plečiasi. Į rikiuotę stoji erdvūs cechai, naujos konvejerių linijos. Vystosi judėjimas už komunistinio darbo brigados, spartuolio vardą. Viršijami planai, gerėja gaminių kokybė. Per 5 šių metų mėnesius pagaminta dviračių viršum plano už 1,5 milijono rublių. Iki metų pabaigos įmonės racionalizatoriai pasiryžo savo pasiūlymų sąskaita sutaupyti milijoną rublių.

Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei dviračių gamintojai išleis 10 tūkstančių jubiliejinių dviračių su atitinkama apdaila. Septynmečio pabaigoje per įmonės vartus paaugliams išriedės kasmet po 300,000 dviračių, tai yra — daugiau, negu jų gamina Italija. Skaičiuojant tūkstančiui gyventojų, Lietuva dviračių gamyboje toli pralenkus visą kapitalistinę šalį.

Pereinamoji Raudonoji Vėliava — Rokiškio Muziejui

Rokiškyje įvyko respublikinis kraštotyros muziejų darbuotojų pasitarimas. Pasitarime buvo susumuoti kultūrinių įstaigų apžiūros, skirtos Tarybų Lietuvos dvidešimtmečiui, rezultatai. Respublikos Kultūros ministerijos nutarimu Rokiškio kraštotyros muziejui pripažinta pirmoji vieta ir įteikta Raudonoji vėliava "Geriausiai respublikos kultūrinei įstaičiai".

Irklavimo sportas Trakuose. Vasarą toks vaizdas labai dažnas gražuose Trakų ežeruose.

Izoliacinės Plokštės Iš Medžio Atliekų

Savo pirmąją produkciją išleido Vilniaus medienos pluošto plokščių gamykla. Tai — pirmoji tokios rūšies įmonė Pabaltijoje. Iš smulkių medienos atliekų, kurias gamyklai teikia medžio apdirbimo kombinatas, čia gaminamos plokštės, kurios bus naudojamos blokinių namų statyboje kaip izoliacinė medžiaga šilumai bei garsui sulauki. Per metus numatoma pagaminti 600 tūkstančių kvadratinį metrų tokių plokščių.

Siemet pradės veikti dar viena linija, gaminanti kietas medienos plokštes, tinkančias baldų bei parketo gamybai.

Kolūkio Gyvenvietėje

Prieš kelerius metus Panevėžio rajono Marytės Melnikaitės vardo kolūkio kolūkietis J. Jovaiša padavė valdybai pareiškimą, prašydamas išskirti žemės sklypą namui pasistatyti. Kolūkio valdyba nurodė vietą, kurioje buvo numatyta statyti naują gyvenvietę. Jovaišos namas joje buvo pirmasis. O dabar prie vieškeli Panevėžys - Krekenava jau išsikviato 38 gyvenamieji namai. Visi jie elektrifikuoti ir radiofikuoti. Iki metų pabaigos čia išaugs dar 14 naujų namų.

Nusibodo Bastūno Dalia

Prieš mus gerokai suvargęs, sunkokai kalbąs, nervingai rankomis mostaguojęs žmogus. Jis dar nesenas. Tai tik ką į Tėvynę sugrįžęs Jonas Šernas. Jis ne iš tų, kurie prieš 30 metų emigravo į užjūrius laimės ar duonos bei darbo ieškoti. Jonas Šernas pasitraukė 1944 metais drauge su žmona iš Vilniaus, kur dirbo geologijos valdyboje, nutraukęs studijas, kai hitleriniai okupantai Vilniaus universitetą uždarė. Ko jis išvyko, ko jis traukėsi — ir pats nežino. Bėgones nemažai kitų jo pažįstamų tą patį darė, tik to savo žygio Jonas Šernas labai gailėjosi. Pateko visų pirma į perkeltųjų asmenų (DP) stovyklą Stutgarte, kur buvęs susirgęs. Vėliau sveikata pašljo, o 1948 metais į Kanadą atkeliavus, jinais taip pat negerėjo. Be sunkaus darbo, be kitų negalių, kankino Joną Šerną dar ir didelė nostalgija, galingas Tėvynės ilgesys ir pagaliau emigrantiška ateitis be rytojaus, be perspektyvų.

Jonas Šernas nuoširdžiai pasakoja:

— Baisiai nusibodo man bastūno dalia. Suvargau bedirbdamas Hamiltono ligoninėje paprastu ligoninės valytoju. Pamačiau ir galutinai įsitikinau, kad visa mūsų emigracija be savo žemės yra pasmerkta žlugti... Gaila visų, o labiausia gaila savo šeimos, dukters, kuri, svetur augdama, aiškiai nyko, žlugo. Todėl ir apsisprendžiau. Sakau, sugrįšiu kol kas vienas, įsikursiu ir žmoną su

Eksperimentinis Traleris

Pagal Klaipėdos žvejybinio laivyno projektavimo instituto inžinierių paruoštą projektą Baltijos laivų statykloje baigiamas statyti eksperimentinis žvejybos traleris. Jame bus laboratorijos hidrologiniams bei ichtiologiniams tyrimams, įrenginys žuviai sūdyti bei saugoti cirkuliuojančiame atšaldytame sūryme ir priemonės bandomajai žūklei elektros pagalba.

dukrele atgal į Tėvynę parsikviesiu.

— Kokie pirmieji įspūdžiai Vilniuje? — klausiu.

— Kuo puikiausi. Daug geresni negu tikėjausi. Visur pavyzdinga tvarka, švara. Žmonės gerai apsirėdę, gatvėse gyvas judėjimas, paruošus daug pirkėjų ir pirkti yra ko, didelis pasirinkimas, — pasakoja užsikirsdamas, su kalbos defektu Jonas Šernas, — ir valgyklų daug. Aš čia valgau lietuviškų patiekalų valgykloje, prisivalgau, tai net malonu.

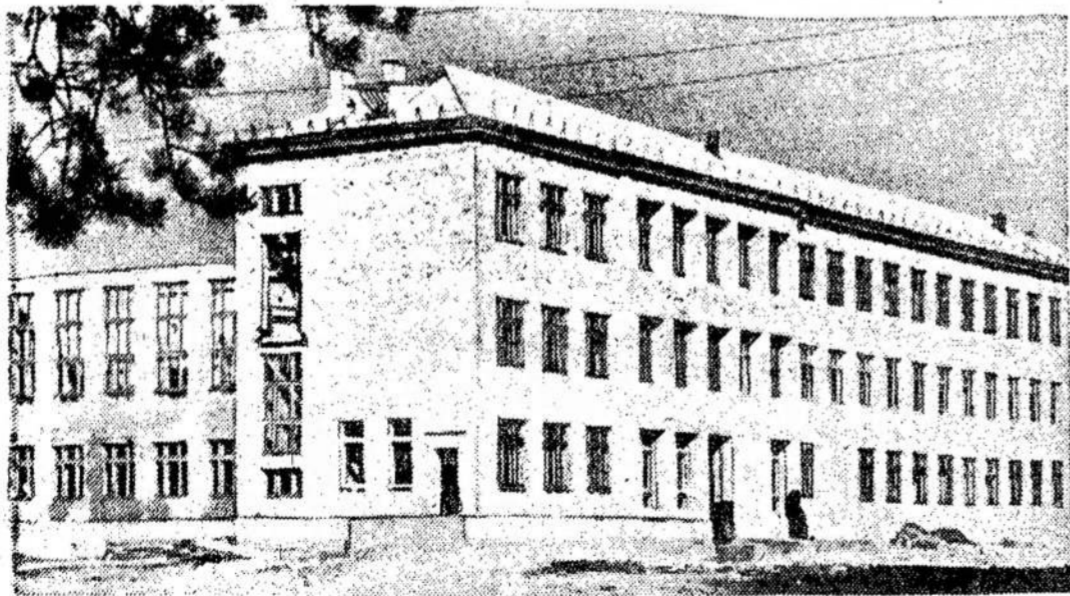
— O kaip sekėsi kelionė?

— Plaukiau iš Montrealio lenkų laivu "Batory". Vandenyne buvo ramus, sirgti jūros liga neteko, laive keleiviai labai gerai rūpinosi. Nė nepajutome, kai Gdynės uostą pasiekėme, o iš ten pro Varšuvą ligi Bresto traukiniu atvykau. Iš Bresto puikiai dizeliniu autobusu į Vilnių šoktelėjau.

— Ar gyvenant Kanadoje teko klausyti Vilniaus radiją, skaityti "Tėvynės balsą"?

— Ne, radijo klausyti man asmeniškai neteko, nors kiti daug kas klauso ir domisi, o "Tėvynės balsą" nuolat skaičiau ir domėjausi jo turiniu. Šis laikraštis mane dar labiau įtikino, kad reikia gelbėti save nuo žlugimo, kad reikia grįžti. Ir štai grįžau, džiaugiuosi ir savo šeimai tuo laiku atsikviesiu, kai tik dirbti pradėsiu, kai tik įsikursiu. O tuo tarpu prašau per "Tėvynės balsą" pasveikinti mano žmoną ir dukterį Hamiltone (nors aš jau borašiau joms kelis laiškus). Prašau pasveikinti kitus mano pažįstamus lietuvius Kanadoje. Aš tvirtai visiems pareiškiu, kad labai džiaugiuosi grįžęs, kad mano šis žygis yra pats geriausias mano gyvenime, kad nieko geresnio negali būti, kaip gyventi ir dirbti Tėvynėje, — baigė Jonas Šernas, ir jo nušvitęs veidas rodė, kad jis tikrai džiaugiasi sugrįžęs.

J. Petronis
(Tėvynės Balsas)

Juodšiliuose (Vilniaus rajonas) statoma nauja mokykla.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

VEJAS NESITRAUKIA IŠ KELIO

Veiksniai, pamatę, kad šūkavimas apie "išlaisvinimą" žmonėms nusibodo, griebsi naujos žuvelės. Dabar kimba prie "okupanto" ir "bolševikų", kad jie negali turėti ryšių su gimtuoju kraštu tokiomis sąlygomis, kokiomis jie nori. Jie, girdi, nėra kalti už tai. Tai, esą, tokia sovietinės tvarkos praktika. Na, ir kviečia visus kovon prieš tuos sovietus. Tėviškės Žiburiai ima gana smarkiai.

Bereikalingas verksmas. Ponai valgotė tai, kas jums gerai, tad nenorėkite, kad kiti elgtųsi kitaip. Tarybų Sąjunga ir jos respublikos atskirai daro tai, kas jų manymu yra geriausia dėl jų, dėl jų draugų. Būtų tiesiog juokinga, kad kas imtų rūpintis reikalais tų, kurie visą savo energiją eikvojo ir dar eikvoja šmeižimui ir niekinimui jų.

Tarpvalstybiniai reikalai yra vienas dalykas, o tautiniai — kitas. Valstybės, kad ir labai skirtingo nusistatymo, priverstos turėti reikalus, nes to reikalauja abiejų pusių interesai. Kokie gi interesai gali, pavyzdžiui, versti Tarybų Lietuvos valdžią vesti reikalus su pabėgusiais savo neprieteliais, nors ir ta pačia kalba kalbančiais?

Pabėgėlis netenka į savo šalį visų teisių. Ir, kaip žinome, jis to net nereikalauja, kol jis tikėjosi, kad su kitų pagalba bus atsiekta, ko jis siekia. Ar nebuvo smerkiami tie, kurie kalbėjo apie bent kokius santykius su savo gimtuoju kraštu? Niekas iš to neišėjo. Dabar ponai ima iš kito galo. Well, jų reikalas. Niekas neuždraus mūrmėti iki pat mirties. Gal tas yra vienintelė jų paguoda.

NERA PASITEISINIMO

Buyo iškelta, kad rudenį federalė ir provincialės vyriausybės tarsis dėl būdo pakeitimui Kanados konstitucijos (North America Act). Kaip dabar dalykai stovi, Kanados vyriausybė turi prašyti, kad Britanijos parlamentas pakeistų tą aktą. Ir ne dėl to, kad Britanijos parlamentas nenorėtų labai tiesiogios. Tik dėl to, kad Kanados provincijos nesutaria tuo reikalu.

Gal tuo metu, kai Kvebeke valdžioje stovėjo duplesistai, buvo sunku susitarti, bet dabar, pasikeitus Kvebeke valdžiai, turėtų būti įmanoma susitarti. Būtų sunku pasiteisinti, jeigu dabar nesutartų.

Pastebėtina, kad Kanadoj, kaip ir kitur kapitalistiniame pasaulyje, vyriausybės yra labai nerangios įvesti bent kokias pakaitas, reformas. Kaip vienas kanadietis išsireiškė, reikia stumti ir gerai stumti jas, kad ką gera atliktų.

DIDINA SAVO VARGUS

Afrikos tautos vargais negalais išsivaduoja iš kolonistų nagų, bet jų kelią sunkina jų pačių žmonių nesutikimai ir tarpusavės kovos. Tuomi kolonistai pasinaudoja ir prailgina savo viešpatavimą. Jeigu afrikiečiai būtų vieningi, kolonistai turėtų greičiau paleisti iš savo rankų visas kolonijas.

Atrodo, kad visos kolonijos, atgavusios laisvę, pergyvens tarpusavės kovas. Ne visų vienodi siekiai. Pavyzdžiui, Kongo atsirado žmonės, kurie nori atplėšti turtingą provinciją. O belgams to tik reikia. Jie tuoj pasidarė užtarėjais ir globėjais.

Klasiniai, religiniai, siauri tautiniai nusistatymai drumsčia žmonių vienybę ir trukdo progresą. Dėl to žmonėms teks ilgiau pavargti, ilgiau pakentėti.

Indija, kaip žinome, yra didelė šalis. Bet kas ten dedasi nuo to laiko, kai ji pasiluosavo iš Anglijos jungo. Kinijoje yra visai kita situacija. Išlaisvinus iš svetimų ir sąvų spekuliantų rankų, žengia pirmyn dideliais žingsniais.

Kas Naujo Pasaulyje

Daugelis pabėgėlio Syngman Rhee partijos lyderių ir ministrų sėdi už grotų, bet keliasdešimt jų pasekėjų buvo išrinkta į parlamentą per praėjusius rinkimus. Vienas buvo išrinktas iš tų, kurie sėdi už grotų. Tas labai sukiršino jų priešus.

Kaip pranešimai iš Seoul sako, tai minios žmonių puolė ant Rhee partijos veikėjų namų ir naikino juos. Praėjusią savaitę vieną naktį net 46 namai buvo sunaikinti. Hongchon mieste 700 žmonių puolė ant Rhee veikėjų namų ir sunaikino 35 namus. Šiame mieste buvo išrinktas vienas iš Rhee lyderių, sėdįs kalėjime.

Apie 1.000 žmonių sunaikino 11 Rhee liberalų namų Koesane.

Dešimtyse miestelių įvyko užpuolimai ant liberalų namų.

Daug kur gaujos įsiveržė į balsavimų buveines, sunaikino balsų dėžes. Dėl to 13 apylinkių skelbiami nauji rinkimai.

Kyla klausimas, kokia valdžia bus dabar, laimėjus demokratams, kuomet jų žmonės taip elgiasi?

Dingo du Jungtinių Valstijų labai slaptos tarnybos žmonės, William H. Martin ir Bernon F. Mitchell. Jie buvo išėję atostogų, išvykę į Meksiką, bet dabar jau nesuranda jų. Spėliojama, kad jie pabėgė į Kubą.

Jų darbas buvęs toks slaptas, kad jiems nebuvo leidžiama bent kam pasakyti, kur jie dirba ir ką dirba. Dėl to valstybės departamente labai didelis susirūpinimas jų dingimu.

Atsimenate, anais metais du Anglijos slapti tarnautojai dingo be žinios. Vėliau jie pasirodė esą už "geležinės užuolaidos".

Tarybų Sąjunga siūlo, kad nusiginklavimo diskusijos būtų vedamos Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje, dalyvaujant valstybių galvoms, kaip Chruščiovas, Eisenhoweras, Macmillanas, De Gaulle. Faktiniai, galvos visų 82 valstybių, kurios priklauso prie Jungtinių Tautų.

Ištikro, norint susitarti nusiginkluoti pasauliniu maš tabu, diskusijose turi dalyvauti visos valstybės.

Juk jeigu kelios valstybės ir susitartų, tai kitas, nedalyvavusios, galėtų nepaisyti susitarimo.

Amerikiečiai, tačiau, tuojaus, be diskusijų, atmetė Tarybų Sąjungos pasiūlymą.

Chou En-lai, Kinijos premjeras, kalbėdamas Šveicarijos ambasadoj Pekine, pa-

reiškė, kad Kinija pasiruošus pasirašyti paktą su Azijos šalimis, kad nebūtų įvedami nukliniai ginklai. Ton sutartin turėtų būti ir Jungtinės Valstijos, kurios turi savo bazių Azijos šalyse.

Kinija norinti sugyvenimo su visomis šalimis Azijoje ir Europoje.

Vakarų Vokietijoje suimtas Friedrich Tillmann, buvęs Cologne vaikų prieglaudų direktorius. Jis įtariamasis padėjus nužudyti nuo 60,000 iki 70,000 protinių ligonių, raišų ir fizinius trūkumus turinčių žmonių Hitlerio viešpatavimo metu.

Hitlerininkai skaitė, kad silpnapročiai ir kitoki paliečiai yra našta valstybei ir nėra nusikaltimo sunaikinti juos.

Maskvos Tautų Draugystės universitete užsiregistravo virš 16,000 svetimsalių studentų, kaip praneša Tass.

Daugiausia prašymų padavė Brazilijos jaunuolių. Po Brazilijos eina Indija, Indo-

nezija, Japonija ir t.t.

Svetimsaliai bus mokinaimi veltui. Vietiniai į šį universitetą nebus priimami.

Nauja Turkijos vyriausybė kreipia po truputį Turkijos politiką.

Praneša, kad Turkija mažina savo karines jėgas. Taipgi ištraukiama iš Pietų Korėjos Turkijos kariuomenė (5,000).

Tai tik pirmi žingsniai.

Baskų (Ispanijoje) bažnyčios galvos turi bėdos su kunigais. Sakoma apie 300 Baskijos kunigų pasirašė peticiją vyskupams, kurioje reikiama mintis, kad Baskijos žmonės nepatenkinti bažnyčios galvų gražu sugyvenimu su diktatoriumi Franku.

Į reikalą įsikišo net popiežiaus nuncijus. Spaudoj tilpu siame nunciiaus atsiliepime į kunigų peticiją, smerkiami tie kunigai už kėlimą viršūn nepasitenkinimo Franko diktatūra.

Girdi, bažnyčiai nedera kištis į svietiškus reikalus. Žinoma, kur valdo kapitalistai, kad ir žiauriausiu būdu. Taip nedaro dvasiškija ten, kur valdžią sudaro darbininkai.

Karo Norintiems Atminti

S. KARPĖ

Rugpjūčio 6 dieną sukako 15 metų nuo to laiko, kai buvo eksploduota atominė bomba virš Hiroshimos miesto Japonijoje. Ryšium su šiomis sukaktuvėmis, bus pravartu paliesti keletą dalykų.

Bomba, kuri buvo eksploduota virš Hiroshimos, buvo nedidelė, palyginti su tomis, kurias dabar pagamina. Gi vandenilio bombos, trumpai žymimos H raide, yra milijoną kartų galingesnės už Hiroshimos bombą.

Amerikiečiai, H. Trumano įsakymu (Trumanas tada buvo prezidentas), bombą eksplodavo 1.500 pėdų virš miesto centro. Keturių ketvirtainių mylių plote buvo viskas sunaikinta. Dešimties ketvirtainių mylių plote buvo sužaloti beveik visi pastatai.

Tiesioginiai nuo eksplozijos žuvo 93,000 žmonių. Devyniasdešimt procentų gydytojų, kurių Hiroshimoj buvo apie 300, buvo užmušta. Devyniasdešimt procentų slaugių buvo užmušta. Garsioji Shima ligoninė buvo pavers-ta pelenais. Visi ligoniai ir gydytojai žuvo.

Po eksplozijos užsikūrė Hiroshimoj gaisrai. Mediniai namai tirpo kaip sniegas. Daug kas nespėjo išbėgti, nors dar buvo likę sveiki. Kiti sumišo ir nežinojo ką daryti, sukaliuojosi tarp griuvėsių, kaip pamišę. Mažai kas

bandė gelbėti sužeistuosius. Gal tik artimieji. Taip ir liko kankintis griuvėsiuose.

Kiek žmonių mirė po to? Gal nemažiau, negu laike eksplozijos. Radiacijos paliesti tebemiršta ir šiandien.

Ši baisi istorija buvo pakartota ant kito miesto — Nagasakio.

Tas, tur būt, yra paaiškini-mas, kodėl japonai taip priešinasi Japonijos - Jungtinių Valstijų karinei sutarčiai. Tik apakėliai nuo neapykantos komunistams negali matyti šio fakto Japonijos gyvenime.

Kaip jau buvo minėta pradžioje, Hiroshimos bomba buvo tik mažmožis lyginant su H bombomis. Be to, dabar yra raketos, kurios gali numesti bombas į kitus kontinentus. Net ir geriausiais atsitikimais būtų tik keliolika minučių dėl pasislėpimo ar pabėgimo.

To viso akivaizdoje, tie, kurie dar galvoje apie atominį karą, randasi visai ant pamušimo krauto. Jų galvoje kas nors negerai. Arba jie yra visai netekę žmoniškumo.

SOUTH BEND, Ind. — Penki kareiviai suimti ir kaltinami prigirdžius kareivį Walter Van Vinckle, 4 vaikų tėvą. Jie įmetė jį upę, o šis nemokėjęs plaukti.

Pastabos

Kanadiečiai lietuviai, viešėje Lietuvoje, jau sugrįžo. Išbuvo jie Lietuvoje virš 2 savaitių laiko. Dalyvavo dainų šventėje, aplankė savo gimines. Taipgi, kiek laikas leido, lankėsi ir kituose miestuose bei kaime.

Teko susitikti ir kalbėtis su Karveliu ir Byriene, jiems pasiekus Torontą.

Abu buvo labai gerame ūpe, labai patenkinti vizitu; jų priėmimu. Pilni entuziazmo ir džiaugsmingų įspūdžių. Jie sako, kad visa jų grupė yra taip gerai nusiteikusi ir patenkinta.

Kelionė pavykusi gerai. Tik draugei Rušėnienei įvykęs nepasisekimas su skilandžiu.

Iš pirmųjų dienų tėviškėje ją apdomanoję dideliu skilandžiu, kurį ji rūpestingai saugojo ir vežiojo visą laiką. Tačiau, atvykus į Montreala, Kanados muitininkai tą skilandį kosfiskavo...

Taipgi, tik skilandžio istorija liūdnei baigėsi.

Į klausimą, kaip dabar atrodo Lietuva, jie atsakė, kad dabar Lietuvoje labai daug naujo. Sako eina didelės statybos. Jau daug pastatyta ir dar stato. Anot draugo Karvelio išsireiškimo, Lietuva žengia pirmyn dideliais ir sparčiais žingsniais, o nekuriama klausimais jau yra pralenkusi Kanadą.

Malonu apie tai girdėti. Laukiame iš jų pačių įspūdžių aprašymo.

Pagaliau Kuboje sujudė ir bažnyčia. Vyskupai nusitarė viešai pasmerkti Fidel Kastro politiką, kaip komunistinę. Jiems pagailo nacionalizmo Amerikos imperalistų turtų.

Ir tą savo žygį jie nevadina kišimusi į politiką. Tik kada tikintieji darbo žmonės kreipiasi į bažnyčią užtarti, prieš išnaudotojus, tada jiems sakoma, kad bažnyčia nedera kištis į politiką...

Teisingai yra sakoma, kad draugą pažinsi nelaimėje.

Taip ir Kuboje dabar yra. Ten darbo žmonės dabar patyrė kieno draugas yra bažnyčia ir ką ji stojo užtarti ir ginti.

Bažnyčia iš darbo žmonių tik ima, o remia išnaudotojus.

Z. Jauškas

Kai šilta — visiems smagu. Vilniaus "Raudonosios žvaigždės" kombinato vaikų darželio auklėtiniai.

Mokslas Stebina

Didžiausias fantastas-įsira-dėjas — gyvenimas! Tai kas dieną patvirtina iš laboratorijų ateinančios žinios. Bet kuri jų galėtų tapti kibirkštimi neįtikėtinam, fantastiškiausiajam romano siužetui sukurti. Štai keletas smulkmenų, paimtų iš milžiniško srauto nuostabių faktų, apstulbinančių išvadų ir puikių spėlojimų, kuriais kas dieną mus apdovanoja nūdieniši burtininkai — visagalys mokslas.

Kur tokios tobuliausios "fiziologinės" mašinos, kaip žmogaus smegenys, galimų riba?

Smegenų lavinimo perspektyvos — neribotos. Tačiau ir dabar mes neišnaudojame, tur būt, visų galimų.

Ar mums pavyksta pilnai pasinaudoti, pavyzdžiui, realiu atminties talpumu? Matyti, ne. Ir tai mums nurodo mėginimai elektra paveikti vadinamąją interpretacinę sritį, esančią galvos smegenų didžiųjų pusrutulių paviršiaus smilkinų srityse.

Mokslininkai pastebėjo, kad, šią sritį paveikus silpna elektros srove, žmogaus sąmonėje atbunda, atrodo, negrįžtamai prarasti atsiminimai. Atgyja atsitiktinai girdėtos pamirštos melodijos, išskyla seniai išblėsusios mintys...

Kokiose sąmonės gelmėse tūnojo šie seniai praejusių dienų vaizdai ir garšai? Kaip išmokyti sukelti tam tikrus atsiminimus, tokiu būdu racionaliai išnaudoti neaprepiamą atminties sandėlį? Atsakymai į šiuos klausimus nesurasti ir todėl žmogus dar nemoka tai padaryti.

Ar seniai dar buvo laikoma negincijama tiesa tvirtinimas, esą gyvos būtybės neturinčios "magnetinio jausmo". Iš tikrųjų, primitivus stebėjimo patyrimas

rodo, kad mes lyg ir neturime organo, galinčio betarpiškai suvokti magnetinio lauko poveikį. Tačiau ar mus neapgaujinėja subjektyvūs pojūčiai? Biofizikas tikrai negali taikstyti su mintimi, kad tokia milžiniška ir visuotinė jėga su visais jos neutrūkstamais pasikeitimais tiek visoje visatoje, tiek, pavyzdžiui, ir kišeniniame žibintuvelyje, vienai ar kitaip neatsilieptų gyvenimo procesų eigai. Tai tuo sunkiau tarti, kad, žinoma, normali fiziologinė veikla visuomet lydima elektromagnetinių reiškinų ląstelėse bei audiniuose. Ir ką gi?

Žmogui hipnozės būklėje įteigiam tam tikri regimieji vaizdai: ramus ežeras miške, gėlės pievoje... Bet staiga šis vaizdas išsikraipo kaip sugedusio televizoriaus ekrane, apsitraukia migla, suyra ir išnyksta. Kas įvyko? Prie vieno iš aukštesniųjų smegenų didžiųjų pusrutulių centrų, tvarkančio regimųjų vaizdų sudarymą, priartinamas pastovus mokyklinis magnetas! Magnetinis laukas betarpiškai paveikė nervinių procesų srovę, žmogaus smegenų didžiųjų pusrutulių žievėje.

Maskvos Valstybinio universiteto aukštesniosios nervinės veiklos katedroje galima pamatyti nuostabių bandymų — patvarus žuvų refleksas sukeliamas tokiu dirgikliu, kaip... nematomas, neįjuntamas, nežymus pastovus magnetinis laukas. Žuvelės netgi įpranta pagal magneto signalą priplaukti prie maitinimo vietos.

Ar tik magnetinė "aplinka", kurios dar neseniai biologai pakankamai neįvertinavo, daro įtaką gyvam organizmui? Tur būt, netoli tas laikas, kai mes meteorologinių žinių, bei prognozės klausysimės ne tik tam, kad sužinotume — reikia ar nereikia pasiimti į kelionę sk-

tį. Biofizikai vis labiau įsitikina, kad Žemės magnetizmo ir jos atmosferos elektrinimo pasikeitimai, susiję su Saulės aktyvumo svyravimais, gali pastebimai paveikti daugelį cheminių ir biologinių procesų. Mokslininkai pradeda susimąstyti, kodėl reumatikai pajunta oro pasikeitimo artėjimą gerokai prieš šioms pasikeitimams ėmus reikštis temperatūros ir drėgmės svyravimais. Gal būt, teisūs prancūzų gydytojai, kurie, remdamiesi gausia statistika, įrodinėja tiesioginį priežastinį ryšį tarp infarkto atvejų padidėjimo ir Saulės dėmių atsiradimo. Tarp kita ko yra žinoma, kad infarkto pradžia tampa susijusi su jonų krūvių būviu raumenų ląstelėse. O juk nuo Saulės aktyvumo priklauso atmosferos elektrinimo būvis. Mokslininkai praityje šiuo klausimu daug spėliojo. Jie remdavosi tuo neabejotinu faktu, kad medžių rėvių metinis storis priklauso ne tik nuo kritulių kiekio ir temperatūros, bet ir nuo Saulės dėmių dinamikos. Medžiai betarpiškai reaguoja į Saulės aktyvumo ciklus.

Pagaliau pasižiūrėjime į žymiai paprastesnę sandaros medžiagą. Dėl kurių, netgi gamybininkams misingų priežasčių kartais sutrinka dirbtinio pluošto gamybos procesas?

Yra pagrindo manyti, kad tie sutrikimai betarpiškai priklauso nuo atmosferos elektros potencialo svyravimų, o pastarieji kyla dėl Saulės aktyvumo dinamikos.

Atrodo, kad mes priklausome nuo savo aplinkos ir jos pasikeitimų kur kas labiau, negu galvojome apie tai anksčiau...

Beje, vienas dalykas — atskleisti kokį nors reiškinį, ir visai kita — išaiškinti jo mechanizmą bei parodyti jo priežastis. Tai buvo per daug sudėtinga praėjusio amžiaus mokslininkams. Tai nelengva ir dabar...

Šiaip ar taip, o mokslas, iš tiesų, gali išmokyti stebėtis.

O. Pizarzevskis
(Mokslas ir Gyvenimas)

Idomi Knyga

J. Yla

Tik perskaiciau neseniai iš Lietuvos gautą knygą "Ite Missa Est", parašytą ekskunigo J. Ragauskio. Lietuviškai knygos vardas būtų: "Eikite, mišios pasibaigė!" Noriu nors trumpai pasidailinti su LB skaitytojais įspūdziais.

Teko skaityti daug knygų religijos klausimu, lietuviškų ir angliškų, bet nei viena nebuvo taip lengvai skaitoma. J. Ragauskas labai gražiai ir

ŠYPSĖNOS

Dar vertas \$2,000

Kada apdraudos kompanija atstovas atėjo pas neseniai mirusio vyro žmoną, jis rado ją dar vis verkšlenančią. Kada padavė jai \$5,000 vertės čekį, jos ašaros sustojo riedėjusios per skruostus. Kiek pagalvojus, ji tarė:

"Gal netikėsit, bet aš noriai atskaityčiau \$2,000 iš šito čekio, jeigu būtų galima sugražinti mano vyrui gyvybę".

Ji nori tik aiškumo

"Aš negaliu pagydyti jūsų vyrą", tarė gydytojas. "Dar nesurasti būdai sulaukymui kalbėjimo per miegą".

"Aš ir nenoriu, kad jis sustotų kalbėjęs per miegą", tarė žmona. "Ar negalima būtų ką nors padaryti, kad jis kalbėtų aiškiau? Dabar sunku suprasti, ką jis kalba miegodamas".

Netikėtina?

"Jūs sakote, kad misis Perkins turėjo trejokus, o už dviejų savaitių dvynus. Ar gi tas galima?" klausia nusistebėjusi moteris. "Matote, už dviejų savaitių mirė vienas, tada liko tik dvynai".

lengvai suprantama kalba aprašo kunigų elgseną ir tikėjimo klausimus. Jis ima religines dogmas, taiko jas gyvenime, daro logiškas išvadas ir tokiu būdu lengvai įrodo tų dogmų absurdiškumą.

Nei vienas lietuvis, norįs daugiau sužinoti apie katalikų religiją, apie jos dvasiškumą, negali praleisti neperskaitęs šios knygos.

Autorius išbuvo kunigu daugelį metų. Jis labai kovojo prieš visokias abejones, pagundas, bet neužsidarė kokioj katakomboj, galvojo, svarstė, stebėjo, kaip iš tikrųjų yra. Ėmė jam daug metų, kol galų gale jis galutinai įsitikino, kad ne dievas žmogų sutvėrė, o žmogus dievus ir religijas.

Aš pats atsimenu, kaip daug kankintis tekdavo išskylančioms visokioms abejonoms, visokiems klausimams, į kuriuos nebuvo galima rasti atsakymo religinėj literatūroj. Kunigui, aišku, buvo dar sunkiau, nes jis buvo paruoštas skelbti tikėjimą, ginti jį nuo užpuolikų, skiepyti jį žmonėse.

Tokia knyga, kaip J. Ragauskio "Ite Missa Est" turi būti pas kiekvieną lietuvių, kurs ieško tiesos, kurs ieško atsakymo į kylančias abejones tikėjimo klausimais.

Montrealo žinios

Siuvėjai pasirašė naują sutartį

Moteriškų suknelių siuvėjai (dressmakers), vadovybėje International Ladies' Garment Workers' Union (CLC), pasirašė su samdytojais naują darbo sutartį.

Naujoji sutartis pasižymi tuo, kad laipsniškai einama prie sutrumpinimo darbo savaitės. Dabartiniu laiku šioj pramonėj reguliariai dirbama 40 valandų į savaitę, bet nuo sausio 1 d., 1962 m., pereinama į 39 val., nuo sausio 1 d., 1963 m., jau bus dirba-

ma 37½, paliekant tą pačią algą. Taipgi nuo ateinančio rugsėjo mėnesio 15 d., kad ir ne didelį, gauna algų pakėlimą.

Prie unijos priklauso apie 12,000 dresmakerių.

Sako berniukas buvo "kaliniu" savo namuose

Policija areštavo tėvą ir motiną, kuomet pasitvirtino skundas, kad jie laiko savo šešių metų kūdikį savotiškam "kalėjime" — sklepe nuo praeitų kalėdų.

Policija radusi kūdikį sklepė, iš tikrųjų, sėdintį ir smarkiai apdaužytą. Vaikas sakėsis, tėvai jį mušę su šluotos kotu. Užtai jie pasodinti aklėjime ir laukia teismo, o kūdikis pagudytas ligoninėje.

Svečiavosi Montreale

Buvusių montrealiečių, o dabar gyvenančių Toronte, Lapinskų dukrelė atostogų proga buvo atvažiavusi pasisvečiuoti pas gimines — pas Mikalauskienę ir Keršius.

O A. Lesevičienė su dukrele Linda praleido atostogas pas sesutę Toronte.

Sėkmingai baigė mokyklą

Verduniečių Juozelaičių jaunesnysis sūnus Tony sėkmingai baigė aukštesniąją mokyklą ir ateinantį rudenį mano stoti į universitetą.

Mirė

Liepos 30 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Jonas Vaišvila, sulaukęs 77 m. amžiaus. Paliko nuliūdime žmoną, tris dukteris ir du sūnus.

Velionis į Kanadą buvo atvažiavęs prieš pirmą pasaulinį karą.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

G. Shimaitis, iš Brockton, Mass., mums rašo: "Čia pasiunčiu čekį vertės \$25.00, tai Laisvės piknikų įvykusių liepos 3-4 dd., dalis pelno dėl Liaudies Balso paramos. Piknikų rengimo komitetas nepamiršome ir Kanados darbo žmonių spaudos, kad ji galėtų ir toliau kovoti prieš darbo žmonių priešus". Tai tikrai gražus ir pavyzdingas atsiliepimas, taipgi labai svarbus dėl Liaudies Balso išsilaikymo.

Helen Zukas, Binghamton, N. Y., prisiuntė nuo ALLD 20 kuopos \$5.00 aukų ir prie jų pridėjo savo \$1.00 auką.

J. Bublewsky, Dearborn, Mich., prisiuntė nuo Detroito ir apylinkės lietuvių, liepos 17 d. ruošto spaudos pikniko dėl Liaudies Balso paramos \$45.00. Laiške mini, kad piknikas skaudžiai nu-

kentėjęs nuo lietaus, bet pažangūs spaudos rėmėjai vis tiek labai gražiai pasirodė su parama Liaudies Balsui.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

P. Gutauskas, Forest, Ont., per S. Karvelį pridavė \$5.00 LB vasarinei paramai.

B. Urbai, Port Dover, Ont., lankėsi LB istaigoje ir paaukojo \$5.00.

A. Karpavičius, Kaunas, Lietuva, per S. Karvelį pridavė \$3.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

A. Bubelis, Port Arthur, Ont., \$2.00;

W. Cheponis, Wabowden, Man., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū, Administracija

Paieškojimas

Paieškau sesers sūnų Vitalį Varnelį, kilusį iš Punsko valsčiaus, Valinčių kaimo, kiek žinoma, dabar gyvenąs Kanadoje.

Prašau atsiliiepti ar žinantieji jo adresą pranešti.

Agot. Kalkauskienė-Staskevičiūtė, Ukmergės rajonas, Želvos paštas, Lithuania, USSR.

WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Siuntiniai iš Hamiltono

į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
 PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
 Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinių ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką istaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
 Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nuštatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$3.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
 Montreal 2, P. Q., Canada

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
 Telefonas: LE. 4-7551

R. LANKAUSKAS

Klajojantis Smėlis

Apysaka

(Tąsa)

Šileikis taip pat nesiruošė važiuoti ir su kartėliu kalbėjo apie tuos, kurie, palikę savo namus, žemę, išėjo bastytis po pasaulį. Kas jiems į galvą šovė? Ar jie pablūdo? Ar tai iš gero gyvenimo nebežino, ką prasimanyti?

Išgėręs vyno, ir jis pasidarė šnekėsnis, nors aš niekada dar nebūvau matęs tokio flegmatiško žmogaus. Šileikis galėjo sėdėti ištisas valandas su smilkstančia pypke dantyse, netardamas nė žodžio. Ką nors patvirtindamas, jis tik linktelėdavo galva ir pasakydavo "Je".

Vyrai prie kiosko įsilinksmino, ėmė dainuoti. Iš ganyklos grįžo karvės, žvangindamos savo skambaliukais. Saulė jau nuslinko už kopų, bet lauke vis dar buvo šviesu ir šilta. Prinokusios saulėgražos lenkė žemyn savo apsunkusias galvas. Vaiskiame danguje žiebėsi pirmosios žvaigždės.

Mes baigėme gerti vyną, ir aš, atsisveikinęs su seniais, palikau juos, besėdinčius namo šėšelyje su savo mintimis ir prisiminimais. Senoje, raukšlėtoje Šileikio rankoje smilko baigianti užgesti pypkė.

Pirmadienį, grįžęs iš marių motoristas Artūras jau kėsi važiuoti motociklu.

Mes ilgai ieškojome nušalesnės vietelės, kad nesurinktų per daug didelis smalsuolių būrys, nes tai galėjo sukliudyti pamoką. Pagaliau arčiau marių išsirinkome gatvelę, kurios vienas galas rėmėsi į smėlį.

Aš apžėgiau motociklą, Artūras atsisėdo ant užpakalinės sėdynės, ir mes apvažiavom keletą gatvių. Jis baisiai nekántravo, norėdamas pats kuop greičiau važiuoti. Aš jam parodžiau, kaip užvesti motociklą, nuspausti sankabą, kaip perjungti greičius ir duoti gazo. Labiausiai Artūras nuogastavo dėl stabdžių. Ar pavyks jam sustabdyti motociklą? Aš jį nūraminau, kad stabdžiai veikia puikiai. Užtenka nuspausti sankabą, o paskiau stabdžio pedalą, ir motociklas sustos vietoje tarsi jautis, iširėmęs kojomis į žemę.

Artūras užsėdo ant motociklo. Aš liepiau vaikams pasitraukti iš kelio. Artūras buvo aukštas, ištisęs vaikinąs, nepaprastai ilgomis kojomis, kurias jis nežinojo, kur dėti. Artūro veidas buvo nužertas stambių prakaito lašų; jis nepaprastai jau-

dinosi, vis dairydamsis į šalis, ar kas nors iš pažįstamų jo nemato.

Pagaliam jis pajudėjo iš vietos, tačiau motoras greitai užgeso, ir motociklas, pavaziavęs keletą metrų sustojo.

— Ko jis dabar sustojo? Artūras nusivylęs atsigrįžo į mane.

— Užmiršai duoti gazo.

— Velniai rautų, tikrai užmiršau.

Jis užvedė motociklą ir vėl viską pabandė iš pradžių. Dabar motociklas taip staugiai trūktelėjo iš vietos, kad Artūras vos nepaleido jo. Bet motoras ir šį kartą užgeso.

Artūras sunkiai kvėpavo.

— Pasilsėk truputį, — tariau aš.

Jis nubraukė nuo kaktos prakaitą ir giliai atsiduso.

— Pragariškas išradimas. Gal iš tikrųjų man nereikėjo jo pirkti?

— Ką tu! Tavo vietoje aš nesitvarčiau džiaugsmu. Ar gi nematai, kad tau visi pavydi.

— Gali būti, — sutiko Artūras. — Už jį užkandinės vedėjas man jau siūlė septynis tūkstančius.

— Neparduok, nebūk kvailas, — tariau aš. — Po kelių dienų švilpsi lyg raketa.

Po valandos Artūras jau nuvažiuodavo keliasdešimt metrų ir pats sustabdydavo motociklą. Jis buvo laimingas ir, įgavęs drąsos, net pervaziavo visą gatvę. Paskiau jam šovė į galvą mintis smarkiau paleisti motociklą. Jis šauniai pralėkė pro mane, bet tuo metu ant kelio pasimaišė višta, motociklas pervaziavo ją, Artūras išsigandęs užmiršo nuspausti stabdį ir visu smarkumu įlėkė į smėlį. Motociklą sumėtė į šalis, ištrenkė iš rankų vairą ir Artūras paslikas išsitiesęs smėlyje. Apvirtusio motociklo ratas smarkiai sukosi ore.

Pribėgęs išjungiau motorą. Artūras keiknodamas kėlėsi iš smėlio. Užpakaly savęs išgirdau skambų Ingės juoką. Ji garsiai kvatojo, atsisirėmusi kiemo varteliu.

Išbėgo Pušaitienė ir ėmė plūsti Artūrą už suvažinėtą vištą. Višta dar buvo gyva, bet jau visai baigėsi, timpčiodama ištiestas kojas.

— Imk, kiek tu nori už tą savo vištą, tiktai dėl dievo meilės nekelk triukšmo, — maldavo ją Artūras.

Jis sumokėjo jai dvidešimt penkis rublius, ir mes toliau tęsėme savo pamoką.

Dar tą pačią pavakare

motoristas Artūras išmoko važiuoti.

Po kelių dienų Artūras, užregistravęs motociklą, gavo numerį; dabar jam beliko išlaikyti egzaminus ir įsigyti teises.

Aš pritrūkau baltų ir mėlynų dažų. Reikėjo važiuoti į Klaipėdą. Netikėtai man dingtelėjo mintis, kad vertėtų paprašyti iš Artūro motociklo, nes kelionė į miestą garlaivių arba autobusu buvo nuobodis ir ilga. Mano nustebimui, jis mielai sutiko paskolinti.

— Ale imk. Vis tiek aš dar neturiu teisių ir negaliu važinėti.

— Dėkui tau, — tariau aš. — Vakare grįšiu.

Artūras davė man benzino, ir aš pripyliau pilną baką, kad nereiktų pirkti kelionėje. Motoras veikė puikiai; jis stukseno tyliai ir ritmiškai tarsi geras laikrodinis. Važiuoti su tokia mašina — vienas malonumas; po valandos būsiu Klaipėdoje.

Nusipirkęs prie kiosko cigarečių, aš paleidau motociklą ir nulėkiau gatvę.

Priešais mane ėjo Ingė. Ji grįžo iš krautuvės su pirkiniais, kramsnodama šviežią bulką, kurią nešėsi, pasikišusi po ranka.

Aš sustabdžiau motociklą:

— Vožiuoju į Klaipėdą, Ingė. Ką tau atvežti?

— O! — nustebo ji. — Kaip tau gera.

— Nori važiuokim kartu? Jos akys sužibo ir vėl užgeso.

— Mama neleis. O gal ir leis. Jai reikia vaistų. Aš galėčiau atvežti.

— Bėk ir pasiklausk. Aš palauksiu tavęs.

Ji nubėgo į namus. Praėjo dešimt minučių, penkiolika. Ingė nesirodė. Tikriausiai motina uždraudė jai važiuoti su manim. Ilgiau laukti nebeverta.

— Evaldai!

Ingė bėgo gatve, mosuodama man skarele. Aš pamaciau, kad ji apsivilkusi ieseigine suknele. Jos balsas skambėjo linksmai ir nerūpestingai lyg laimingo vaiko. Ji džiūgavo, ištrūkusi iš namų.

— Tik tvirtai laikykis, — tariau aš.

Mes pervaziavome pagrindinę gatvę, pasukome į kairę, užlėkėm ant kalno, nusileidom žemyn ir nurūkome dulkinu keliu per kaitros nuvargintą mišką.

— Nevažiuok taip greitai, — šnibždėjo Ingė. Man baisu.

Vėjas kedeno mūsų plaukus, švilpė ausyse; medžių kamienai mirgėjo šalikelėje. Saulė švietė čia iš kairės, čia iš dešinės, bet mes nebejautėme kaitros. Smagu buvo važiuoti motociklu per pavėsingą mišką, ir tiktai kar-

tais, prasilenkiant su sunkvežimiu, mus apnešdavo aitriomis, slogiomis dulkėmis, kurios ėdė akis ir užgniauždavo kvapą.

Jau netoli Klaipėdos mes sustojome ant aukštos kalvos. Vienoje pusėje tviskėjo marios, kitoje mėlynavo jūra.

Išilgai Neringos tęsėsi plikos, vietomis skurdžiomis pušaitėmis apaugusios kopos. Nesigirdėjo nei paukščių žiulbėjimo, nei jūros ošimo. Buvo nepaprastai tylu ir karšta.

Aš surūčiau cigaretę, ir mes nusileidome nuo kalvos. Vėl prasidėjo plentas. Pušynas buvo retas, tuščias. Mes artėjome prie miesto. Pro medžių kamienus sužvilgo įlankos vanduo. Ūkė laivai. Iš uosto sklido triukšmas, sirenų riksmas, duslus geležies žvangėjimas. Kvepėjo jūra.

Sustojome prieplaukoje. Keltu laukė du sunkvežimiai ir nedidelis žmonių būrelis. Soferiai nekantraudami žiūrėjo į laikrodžius. Keltas vėlavo.

Kai jis atplaukė, pirmi sunkvežimiai užvažiavo ant jo, o paskiau sulipo keleiviai ir aš įstūmiau motociklą. Storas vienmarškinis dėdulė su jūrininko kepure pardavinėjo bilietus.

Ingė bijojo plaukti keltu. Jai vis atrodė, kad mus gali nunešti į jūrą. Aš juokiausi iš jos būkštavimų. Įlankos vanduo net nebangavo. Violetinės degalų dėmės plaukiojo paviršiuje. Milžiniška plaukiojanti bazė stovėjo ant inkaro. Vos pastebimai rūko jos kaminas, ir keletas jūrininkų tingiai slampinėjo po denį. Zuvėdros nardė aplink laivą. Saulė žaidė laivų statyklos stikluose.

Ingė smalsiai dairėsi aplinkui. Ji retai nuvažiuodavo į Klaipėdą, ir čia viskas jai buvo įdomu.

Persikėlė per įlanką, mes nulėkėme triukšmingomis siauromis gatvėmis. Aš pirkau sau dažų, Ingė — motinai vaistų nuo kraujo spaudimo.

Pastatę motociklą saugioje vietoje, galėjome laisvai vaikščioti po miestą. Aš pavaišinau Ingė ledais.

— Nidoje ledai būna tik žiemą, — tarė ji.

— Kur tu norėtum nueiti?

— Į kiną. Aš labai mėgstu filmus apie meilę.

— Kaip tik suspėsim į pirmą seansą.

Prie bilietų kamos buvo didelė eilė, bet mums pavyko greitai gauti bilietus, ir mes atsidūrėme tamsioje tvankioje salėje. Rodė kroniką. Milžiniškos hidroelektrinės statyba Sibire. Profesorius, naujo gydymo aparato išradėjas. Lengvosios atletikos varžybos. Po to sekė užsienio kronika. Amerikiečiai stebi ruonius, žaidžiančius su

kamuoliu baseine. Automobilių lenktynės Vakarų Vokietijoje (keletas automobilių apsiverė ir sudegė). Darbininkų streikas Prancūzijoje. Gėlių paroda Hagoje. Užmano nugaros kažkoks pilietis su priplota kepurėle lukšteno saulėgražas.

Ėjo "Gervės skrenda". Ingė plačiai išplėstomis akimis žiūrėjo į ekraną, jaudindamasi ir pergryvendama kartu su filmo herojais. Kai filmas pasibaigė, aš pamaciau, kad ji kramto lūpas, vos sulaikydama ašaras.

— Jeigu aš galėčiau, padaryčiau taip, kad daugiau niekada nebūtų karo, — tarė ji, kai mes išėjome iš kino.

Ryški saulės šviesa plieskė man į akis; nejuočiu prisimerkia. Vakaras buvo toli, ir aš tariau Ingei:

— Mes dar galime nuvažiuoti į Palangą.

Pasiūlymas jai patiko.

— Aš nesu buvus Palangoj, — tarė ji. — Ar mes suspėsime iki vakaro grįžti namo?

— Žinoma suspėsime.

— Tada važiuojam.

Užvedžiau motociklą, mes pervaziavome miestą ir įsu-kome į kelią, vingiuojanti senų topolių alėja. Šalikelėje matėsi daug naujų privačių namų. Sutikdavom sunkvežimius ir automobilius. Pasiutusių greičiu mus pralenkė blizganti krem spalvos "Volga"; prie užpakalinio lango sėdėjo baltas kudlotas šuniukas su ružavu kaspinu ant kaklo.

Motociklas lengvai skriejo keliu. Žvilgtelėjau į greičio rodyklę: ji šokinėjo ties "100". Kelias buvo geras, bet vingiuotas. Aš pagalvojau, kad mes galime užsimušti ir sumažinau greitį. Ingė daugiau nebebūkštavo; jai patiko greitai važiuoti.

Staiga už posūkio aš pamaciau į medį įsirėžusią krem spalvos "Volgą". Gluosnis buvo nukirstas. Nuo smūgio "Volgos" priekis įgavo keistą, juokingą formą. Automobilio savininkas, storas, šviesių kostiumu apsirengęs vyras stovėjo ant kelio, trindamas ranka sutrenktą kaktą. Jo išvaizda buvo apgailėtina. Šuniuko nesimatė. Greitomis stovėjo sunkvežimis su kiaulėmis. Soferis garsiai keikėsi.

Mes sustojome, ir aš paklausiau vyro su šviesiu kostiumu, kuo galėčiau jam padėti. Vietoj atsakymo, jis tiktai sumurmėjo nesuprantamus žodžius. Mes nuvažiavome toliau, bet dabar aš leidau motociklą nedideliu greičiu.

(Bus daugiau)

NIKOSIJA. — Kipras (sala palei Turkiją) tampa nepriklausoma respublika. Prezidentu bus arkivyskupas Makarijas.

Pranešimai

Rochester, N. Y.

Ruošia pikniką

Gedimino Draugija ruošia metinį pikniką sekmadienį, rugpjūčio (August) 21 dieną, Bay View, prie ežero. Pradžią 1 valandą po piet.

Visi Rochesterio ir Kanados lietuviai kviečiami atsilankyti.

Maloniai kviečia Gedimino Draugija.

Torontiečių Kronika

Ligoniniai

J. Indriunas (Anderson) turėjo operaciją ant vidurių. Operacija pavyko ir ligonis sveiksta.

V. Ramanauskas turėjo lengvą širdies sušlubavimą. Gydosį namie gydytojų priežiūroje.

O. Pajuodienė taipgi turėjo operaciją.

Kiek anksčiau turėjo operaciją A. Guobienė.

Taipgi serga Ignas Budrys (randasi ligoninėje), Antanas Lapata (namie), Vladas Kunčius (ligoninėje) ir Lionginas Vidugiris (ligoninėje).

Lankosi Toronte

Antanas Rudinskas, edmontonietis, lankosi Toronte ir svečiuojasi pas savo draugus ir pažįstamus, su kuriais nesimatęs daugelį metų.

Reporteris

Visi Vyksta į Metro Toronto

DARBO FESTIVALIS

Sekmadienį, Rugpjūčio 21

PALERMO KEMPĖJ

Programa susidės iš Mohawk indijonų šokių, ukrainiečių dainininkų, rusų šokėjų, suomių sportininkų ir visokių žaidimų.

Taipgi kalbės KKP nacionalis lyderis Tim Buck apie Kanados neutralumą.

Bus visokių tautinių valgių

Visi maloniai kviečiami

Busus galima bus gauti prie 300 Bathurst St. salės, nuo 10 val. ryto iki 2 valandos po piet.

Ivairenybės

Tunelis po Monblanu

Tunelio po Montblanu projektas nustojo būti Vakarų spaudos sensacija. Jau metus laiko italai savo teritorijoje, o pusmetis ir prancūzai iš savo pusės gręžia Monblano kalno masyvą. Darbininkai turės iškasti 11,800 metrų ilgio tunelį. Tai bus pati ilgiausia pasaulyje autostrada po žeme, kuri sujungs Prancūzijos miestą Šamoni su Italijos miestu Entrevės. Dviejų šimtų metų svajonė nutiesti trumpiausią kelią tarp Italijos ir Prancūzijos po Monblanu pildosi.

Dar 1946 m. viena Italijos firma pradėjo gręžti tunelį prie Entraves miesto, bet nesant susitarimo su Prancūzija, darbą nutraukė. 1953 m. abi valstybės patvirtino tunelio statybos projektą, tačiau tų šalių prezidentai

susitarimą ratifikavo tik 1957 m. Gręžimo darbai visu spartumu pradėti praėjusiais metais.

Tunelis kasamas ne visiškai horizontaliai. Prancūzijos pusėje jis kasamas su 2 proc., o Italijos pusėje su 0,25 proc. nuolydžiu, kad būtų galima nuleisti tunelyje susikaupusį vandenį. Darbai vykdomi labai tiksliai. Italių ir prancūzų darbininkai susitiks, specialistų nuomone, 5 m.m. tikslumu. Pats tunelis bus 1,400 m. aukštyje virš jūros lygio, bet jis daugiausia praeis apie 3,000 m. gylyje po žeme. Vadinasi, Darbininkam teks įveikti didelius karščius, nors imamasi įvairiausių priemonių oro temperatūrai tunelyje sumažinti.

Monblano granitas gręžiamas sprogdinimo metodu. Kas savaitę darbininkai panaudoja penkis tonas dinamito. Prancūzai pagamino net specialias gręžimo mašinas-tuneliui kasti. Tai didžiulės mašinos iš karto granite išgręžia daugybę skylių, į kurias įdedamas dinamitas. Po sprogdinimo mechaniniai kastuvai išvalo nuolaužas. Taip darbininkai metras po metro rausiasi po Monblanu.

Pažymėtina, kad tunelio kasimas neperduotas nė vienui firmai. Prancūzijos ir Italijos susitarimu numatyta tunelio kasimo darbus perduoti tai firmai, kuri grei-

čiausiai sugebės gręžti kalny žiuoti nedaugiau kaip 125 automašinos.

"M. ir G."

Vanduo iš... Riebalų

Žmogaus organizmas, prastai, vandenį gauna su maistu ir geriant. Bet vanduo atsiranda ir žmogaus kūne, bevykstant įvairiems biocheminiams procesams. Pavyzdžiui, deguoniui besijungiant su vandeniliu, esančiu baltymų, angliavandenių ir riebalų sudėtyje (maistui oksiduojantis), atsiranda per parą 300-400 g vandens.

Iš 100 g baltymų atsiranda apie 40 g vandens, 100 g angliavandenių — 55 g. Daugiausia vandens duoda riebalai: 100 g riebalų — net 107 g vandens. Pastebėta, kad šiltuose kraštuose piemenys, būdami su avimis toli nuo vandens, stengiasi maitintis riebiu maistu.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksi informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

PARDUODAME

ŠVIEŽIA MEDŪ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Dovéikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

141 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lilia Flower Shop

630, QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prieangime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO

Telef.: LF. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LF. 2-5191
Toronto